

כוחה של מילה

הידעתם?

לשון רכה או קשה אינן רק המילים שאנו אומרים, אלא גם הטון ושפת הגוף המתלווים אליהם. כשאנו 'מדברים' בכתיבה (במסרונים, בווטסאפ או דרך האינטרנט) קשה להעביר רכיבים אלו. לצורך כך הומצאו הפרצופונים (סמיילי) סמלים המתלווים למילים ומנסים להעביר את טון ה'דיבור'.

הכול דיבורים

על דברים כלי לצטטם כלשונם. • דבורים
קשקושים. • הדבורה (במשלה) אלוהים, קול ה
בדב • אמת. 2. • אמת
גמר • אמת הנא
הדב • הדבורה, כש
הכש • הדבורה ימעני
הדב • העם, להבד
ספרותית. • נאמן בד • עומד בדב
הכשחתו, מקום את דבריו. • רשות הדבורה, ר
ראש באספה נותן למישהו מן הנוכחים לנאם א
בופנים. • תוך כדי דבורה, בשעת אמירה, בזמן

מטרה

גזרו את קלפי המצבים שבתחתית הדף. בכל סבב של המשחק גייסו שני מתנדבים, ובהטלת מטבע החליטו מי מהם ינקוט לשון רכה ומי לשון קשה. שלפו קלף מצב ובקשו מהמתנדבים להדגים אותו בלשון רכה ובלשון קשה. המציאו עוד מצבים והכינו קלפים נוספים.

רבי יהודה הנשיא עשה סעודה לתלמידיו. הביא לפניהם לשונות רכים ולשונות קשים. התחילו בוררים את הרכים ומניחים את הקשים. אמר להם: "דעו מה אתם עושים: כשם שאתם בוררים את הרכים ומניחים את הקשים, כך יהיה לשונכם רך אלו לאלו".

(מדרש ויקרא רבה, פרשה ל"ג, דרשה א, גרסת ספר האגדה)

נסו להציע מילים שיוכלו להחליף את הפרצופונים האלה:

מדברים בבית

נסו במשך השבוע להיות מודעים ללשון הרכה והקשה שלכם ושל אחרים. בסוף אותו שבוע נסו להביא דוגמאות למקרים שבהם השתמשתם בלשון רכה ובלשון קשה. האם תכונתם להשתמש בלשון שבה השתמשתם?

- מהן 'לשון רכה' ו'לשון קשה' בסעודתו של רבי?
- למה מתכוון רבי כשהוא מבקש "יהיה לשונכם רך אל לאלו"?
- מהי לשון רכה כאן? ומהי לשון קשה?
- מתי אתם משתמשים בלשון רכה ומתי בלשון קשה? מתי משתמשים כלפיכם בלשון רכה או קשה? הביאו דוגמאות.
- מהם היתרונות של השימוש בלשון רכה?
- חשבו על מקרים שרצוי להשתמש בהם בלשון קשה דווקא.

את חוזרת הביתה רעבה ומבקשת מאבא שיכין לך אוכל

אתה מסביר למורה שמגיע לך ציון גבוה יותר

את שואלת את אחיך איפה המחק שהשאלת לו אתמול



נסע דיברה אל ניר בלשון קשה. כתבו מה אמרה, והוסיפו לניר את ההבעה המתאימה.